

Memorandum o soglasju:

Spodbujanje celostnega zatiranja škodljivcev v Evropi

Uvodne ugotovitve

Ne glede na to ali so živali, rastline ali mrčes, lahko škodljivci pogosto škodljivo vplivajo na ljudi in okolje. Današnji zanesljivi dokazi potrjujejo, da so urbana okolja vse bolj izpostavljena škodljivcem in boleznim, ki jih povzročajo.

Stalne podnebne spremembe in nenačrtovana urbanizacija prispevajo k širjenju škodljivcev in povečujejo resnost njihovega vpliva na javno zdravje, biotsko raznovrstnost, hrano, krmo in celo na prebivalce ter njihov odnos do higiene in varnosti. Po drugi strani pa ne moremo čakati, da bodo ukrepi za izboljšanje klime začeli delovati, nesprejemljive grožnje škodljivcev in bolezni, ki jih povzročajo, moramo reševati že zdaj.

Za doseganje boljše in znosnejše prihodnosti za vse ljudi so si Združeni narodi postavili sedemnajst ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030 (SDG). Strokovno obvladovanje škodljivcev ne more ustvariti »srebrnega naboja« za doseganje teh ciljev, kljub temu pa ima pomembno vlogo pri zagotavljanju javnega zdravja in blagostanja prebivalcev EU, pri tem pa se bo zmanjšal vpliv na okolje in izboljšala konkurenčnost gospodarstva EU.

Obvladovanje škodljivcev prispeva k boljšemu zdravju in dobremu počutju (SDG 3) ljudi, k razvoju trajnostnih mest (SDG 11) in ublažitvi klimatskih sprememb (SDG 13). Za izvajanje te ključne naloge je pomembno zagotoviti učinkovito strokovnost, ki obvladuje škodljivce po vsem svetu. Panoga, ki razvija to pobudo v Evropi, že kaže načine in cilje za napredek.

Strokovno obvladovanje škodljivcev zahteva temeljito razumevanje škodljivcev, njihovih različnih značilnosti in okolja, kjer živijo, kadar škodujejo zdravju ljudi in živali. Poleg tega morajo biti notranji oddelki za obvladovanje škodljivcev v organizacijah in podjetja za obvladovanje škodljivcev in njihovi izvajalci natančno seznanjeni z obsegom tehnik in izdelkov, ki se uporabljajo za preprečevanje in obvladovanje vplivov škodljivcev.

Tudi posegi za strokovno obvladovanje škodljivcev morajo biti trajnostni, da se zmanjša tveganje zdravja ljudi, koristnih in neciljnih organizmov ter okolja. Nasprotno pa lahko notranje službe in ponudniki storitev za obvladovanje škodljivcev, ki nimajo potrebnega znanja in niso primerno izobraženi ali usposobljeni, povzročijo nenamerno škodo.

Posegi nestrokovnjakov lahko vplivajo na zdravje izvajalcev storitev in naročnikov, ki naročajo te storitve za zaščito svojih domov, podjetij in sosesk. Neustrezni ukrepi ali nepravilno izvedeni posegi lahko resno škodujejo okolju in strokovni verodostojnosti celotnega sektorja za obvladovanje škodljivcev.

Pristop na podlagi načel in praks celostnega zatiranja škodljivcev ter popolno upoštevanje vseh veljavnih pravilnikov so najboljše zagotovilo za učinkovite in strokovne rezultate.

Celostno zatiranje škodljivcev

Celostno zatiranje škodljivcev (Integrated Pest Management – IPM) in strategija na podlagi ekosistema sta pristopa, ki ju je uvedla organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo na podlagi znanstvenih raziskav. Prizadevata si za dolgoročno preprečevanje škodljivcev ali škode, ki jo povzročajo, in večinoma uporabljata tehnike za upravljanje habitata in spreminjanje kulturnih praks, ki lahko povzročijo širjenje škodljivcev.

Kadar nadzor pokaže, da so pesticidi potrebni, se uporabljajo skladno z ustaljenimi smernicami in postopki, ki obvladujejo ciljne organizme. Materiali za obvladovanje škodljivcev se izberejo in uporabljajo tako, da se zmanjša tveganje zdravja ljudi, koristnih in neciljnih organizmov ter okolja.

Soglasje

Kot predstavniki evropskega sektorja za obvladovanje škodljivcev in širokega spektra uporabnikov storitev za obvladovanje škodljivcev se strinjamo z vrednostjo praks strokovnega in trajnostnega obvladovanja škodljivcev na podlagi načel in postopkov celostnega zatiranja škodljivcev in te prakse tudi priznavamo. Izvedli bomo ukrepe, ki bodo zagotovili, da se bo naša strokovnost v Evropi razširila in izboljšala. Taki ukrepi so še pomembnejši, saj zavezujejo veliko organizacij k izpolnjevanju družbene in razširjene odgovornosti proizvajalcev do strank in vseh prebivalcev Evrope.

Poleg tega smo hvaležni Evropskemu odboru regij za podporo pri spodbujanju Memoranduma o soglasju med ponudniki in uporabniki strokovnih storitev ter izdelkov za zatiranje škodljivcev v Evropi. Oktobra 2018 je g. Mikel Irujo Amezaga, predstavnik vlade Avtonomne pokrajine Navarra pri odboru regij, izjavil:

»Iskali bomo možnosti za uvedbo pobud mehkega prava na dnevni red Odbora regij – na poti k celostni agendi urbanih območij EU – in projekta Zdrava mesta, da bi regije in lokalne skupnosti sodelovale s strokovnimi ponudniki storitev za zatiranje škodljivcev in zaščitile prebivalce v urbanih okoljih.«

Podpisniki pozivamo Evropsko komisijo, Evropski parlament, države članice EU in vse druge interesne skupine, naj uradno potrdijo ključno vlogo strokovnega zatiranja škodljivcev kot pomoč pri zagotavljanju higiene, javnega zdravja in varstva potrošnikov po vsej Evropi ter potrebo, da zagotovimo ukrepe za obravnavo goljufivih dejavnosti, ki ogrožajo varnost in blagostanje prebivalcev.

Namen memoranduma

Vsi podpisniki tega memoranduma podpiramo in potrjujemo predanost in minimalne zahteve, ki so ključne za strokovno zatiranje škodljivcev, škodljivih dejavnosti nekvalificiranih ponudnikov storitev in improviziranih programov za zatiranje škodljivcev.

Zatiranje škodljivcev morajo izvajati usposobljeni izvajalci skladno z načeli in s postopki celostnega zatiranja škodljivcev.

Podpisniki pozivajo ustanove EU in države članic EU k uradnemu priznanju ključne vloge strokovnega zatiranja škodljivcev pri:

- zaščititi zdravja in varnosti prebivalcev;
- spodbujanju varnega in zdravega okolja za vse;

- pomoči podjetjem in javnim ustanovam za zagotavljanje visokih higienskih standardov;
- pomoči za zagotavljanje zaščite biotske raznovrstnosti in ogroženih živalskih vrst; in
- ohranjanju verodostojnosti celotnega sektorja za zatiranje škodljivcev, ki omogoča varno in trajnostno bivanje.

Sektor za zatiranje škodljivcev v Evropi in njegove stranke so prepoznali številne ključne zaveze, ki jih bodo strokovni zatiralci škodljivcev upoštevali pri opravljanju svojega življenjsko pomembnega dela.

Zaveze

1. Podjetja za strokovno zatiranje škodljivcev in notranji oddelki za zatiranje škodljivcev v organizacijah morajo natančno upoštevati vse veljavne zakone, po katerih se ravnaajo, in vsaj **CEN standard EN 16636** (v idealnem primeru pod nadzorom skladno s **protokoli CEPA Certified®**).
2. Izvajalci zatiranja škodljivcev morajo dokazati, da izpolnjujejo potrebne zahteve za reševanje težav, povezanih s škodljivci, zato morajo:
 - a. **poznati** biologijo, vedenje različnih škodljivcev in potrebo po skrbnem preprečevanju kakršnega koli širjenja škodljivcev;
 - b. **poznati** vse načine za zatiranje trenutnih in prihodnjih izzivov zaradi škodljivcev;
 - c. **biti usposobljeni** za trajnostno in razumno uporabo biocidov, kjer so ti potrebni;
 - d. **biti ozaveščeni** glede širših zahtev o zdravju in varnosti pri svojih dejavnostih ob uporabi biocidov.
3. Posegi za zatiranje škodljivcev, ki jih izvajajo podjetja za zatiranje škodljivcev in notranje službe v organizacijah za zatiranje škodljivcev in njihovi izvajalci, morajo biti prilagojeni potrebam in posebnostim raznih zasebnih ter javnih podjetij, ki se zanašajo na te storitve, in upoštevati njihove posebne higienske in sanitarne zahteve.
4. Usposobljeni izvajalci morajo uporabljati pristop celostnega zatiranja škodljivcev in **slediti hierarhiji za zatiranje škodljivcev**, ki vključuje: **skrbno diagnostiko, izključevanje, omejevanje in uničenje škodljivcev**. Kemična in nekemična sredstva za uničevanje se uporabijo, če so pri preizkušanjih vse druge tehnike neučinkovite.
5. Podjetja za strokovno zatiranje škodljivcev in notranje službe za zatiranje škodljivcev morajo imeti **certifikat neodvisnega organa za certificiranje**.
6. Podjetja za strokovno zatiranje škodljivcev in notranje službe za zatiranje škodljivcev morajo biti redno pod **nadzorom** neodvisnega, usposobljenega organa za certificiranje skladno s **CEN standardom EN 16636** (v idealnem primeru skladno s **protokoli CEPA Certified®**).
7. Uporabniki storitev za zatiranje škodljivcev v Evropi **se zavezujejo, da bodo vedno in kadar koli sodelovali samo s podjetji za strokovno zatiranje škodljivcev** (prednostno s podjetji, ki imajo certifikat CEPA Certified®), kar je najboljši način za zaščito domov, podjetij in sosesk pred nevarnostmi širjenja škodljivcev, s tem pa bodo pomagali tudi pri zagotavljanju varnosti in dobrega počutja prebivalcev in/ali zaposlenih, za spodbujanje visokega standarda javnega zdravja, varnosti, varstva okolja in biotske raznovrstnosti.
8. Organizacije, ki predstavljajo uporabnike storitev za zatiranje škodljivcev v Evropi **se zavezujejo in zavzemajo, da bodo njihovi člani/njihove mreže sodelovali samo s podjetji za strokovno zatiranje škodljivcev** (prednostno podjetja, ki imajo certifikat CEPA Certified®), kar je najboljši način za zaščito domov, podjetij in sosesk pred nevarnostmi širjenja škodljivcev, s tem pa bodo pomagali tudi pri zagotavljanju varnosti in dobrega počutja prebivalcev in/ali zaposlenih, za spodbujanje visokega standarda javnega zdravja, varnosti, varstva okolja in biotske raznovrstnosti.

Izpolnijo podpisniki Memoranduma o soglasju

POMEMBNO: organizacije/osebe, ki se želijo zavezati k »Memorandumu o soglasju«, morajo:

- vnesti podatke na dnu te strani
- podpisati in pripisati datum na dnu te strani
- poslati strani 1, 2 in 3 Memoranduma o soglasju za sprejem
- podpisati izvirnik, navesti datum in tako opremljen dokument poslati po pošti ali dostavni službi družbi CEPA na spodnji naslov:

Ellen Moyse
CEPA #TheGoodPestManager
Rue du Trône 61, 1050 Ixelles.

Organizacija:.....

Naslov:.....

.....

.....

.....

Ime pooblaščenega predstavnika:

.....

Položaj/naziv:.....

Podpis:

Datum podpisa:.....